

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри

Олександр САФІН

“_25_”__серпня__2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 14 Практикум по спеціальності (тренінги)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Умань – 2023

Робоча програма з дисципліни «Практикум по спеціальності (тренінги)» для здобувачів спеціальності 053 Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Перепелюк Тетяна Дмитрівна, професор, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології УДПУ імені Павла Тичини

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від “25” серпня 2023 року

Завідувач кафедри психології

 _____ Олександр САФІН

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № 1 від “_25”_серпня_2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

 _____ Галина БОНДАРЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	нормативна	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3/90	3/90
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні:	30	6
Лекційні	4	2
Семінарські / Практичні	26	4
Лабораторні		
Самостійна робота	60	84
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сприяти здобувачам вищої освіти опанувати теоретичними основами та практичними навиками з планування, організації та проведення тренінгів у роботі психологів для оптимізації та результативності практичної діяльності у соціально-поведінковій сфері.

Завдання:

- Спрямувати здобувачів на оволодіння вміннями ефективного професійного спілкування;
- оволодіння знаннями з історії виникнення та розвитку групових методів роботи; орієнтація в головних видах тренінгових груп, специфіці їх роботи;
- забезпечення розуміння здобувачами основних механізмів та закономірностей застосування тренінгових технологій;
- формування базових навичок планування, організації та проведення тренінгів;
- формування ключових компетенцій сучасних психологів, що необхідні для прийняття стратегічних визначальних рішень.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікуванні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають такі **компетентності:**

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційнокомунікаційних технологій.

ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 13. Надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості у складних життєвих ситуаціях для активізації ресурсів її життєстійкості.

ПРН 14. Володіти навичками відбору змісту, форм і методів діяльності психолога в організації психологічної служби в системі інклюзивної освіти; навичками побудови системи психологічного супроводу дітей з ООП.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Тренінгова робота : теоретичний аспект

Тема 1. Загальне уявлення про тренінг: історія виникнення СПТ. Історія виникнення групового соціально-психологічного навчання і його переваги перед індивідуальним навчанням. Розвиток групового психологічного руху. Співвідношення понять «групове соціально-психологічне навчання» і «групова психотерапія».

Тема 2. Класифікація та основні види тренінгової роботи. Чинники групового тренінгу: отримання та надання підтримки, саморозкриття, зворотний зв'язок. Саморозкриття: зміст, параметри і функції. Міжособистісний зворотний зв'язок і його різновиди. Конструктивний і деструктивний зворотний зв'язок. Механізм (процеси інтеграції та дезінтеграції) та зміни особистості в груповому тренінгу.

Тема 3. Класифікація та основні види тренінгових груп. «Групи зустрічей», «Т-групи», «Групи соціально-психологічного тренінгу поведінки»: їх цілі, основні положення, принципи організації, загальні ознаки. Комунікативна компетентність і її компоненти.

Тема 4. Особистість та професійна підготовка керівника тренінгової групи. Динамічні процеси у групах СПТ. Групова згуртованість і її роль у процесі тренінгової роботи. Основні чинники групової згуртованості в групі СПТ. Керівник (ведучий) тренінгової групи: характеристика особистості групового тренера. Основні вимоги до ведучого групи СПТ, його ролі. Функції керівника, підготовка тренерів. Найбільш поширені помилки ведучого групи СПТ.

Тема 5. Загальна характеристика групи тренінгу: структура і класифікація. Склад тренінгових груп: якісний і кількісний аспекти. Вимоги до учасників: важливість

процедури відбору. Гетерогенність і гомогенність групи тренінгу. Рольові позиції в групі тренінгу. Соціальна та ігрова роль. Функція рішення задачі і функція надання підтримки. Основні правила роботи в тренінгу. Варіанти санкцій за недотримання групових норм. Критерії класифікації групового тренінгу.

Змістовий модуль 2. Види, методи тренінгів.

Тема 6. Основні методи соціально-психологічного тренінгу. Метод дискусії. Біографічні, тематичні, інтерактивні дискусії: зміст, сфера застосування і відмітні ознаки. Ігровий метод : операційна і міжособистісна гра, різновиди ігрового методу. Ситуаційні ігри. Методи, засновані на невербальній активності: проєктивний малюнок, психогімнастика, методи тілесної та танцювальної терапії.

Тема 7. Компоненти проведення тренінгу. Практикум проведення тренінгу. Початок тренінгу. Роль розминки. Керування роботою учасників. Стимулювання активності й апробування нових варіантів поведінки. Методика втручання. Види підведення підсумків. Організація відеозйомки і відеоперегляду. Музика у тренінгу. Використання звукових сигналів і сигнальних жестів. Групові правила роботи і групові ритуали. Важкі ситуації в роботі з групою і з окремими учасниками. Театралізоване завершення тренінгу. Зворотний зв'язок.

Тема 8. Тренінг асертивності.

Тема 9. Тренінг комунікативності.

Тема 10. Відеотренінг.

Тема 11. Тренінг підготовки персоналу.

Тема 12. Тренінг особистісного зростання.

Тема 13. Тренінг підвищення стресостійкості.

Тема 14. Закріплення змін, досягнутих у тренінгу. Способи закріплення змін залежно від виду тренінгу. Цикл самонавчання. Асиміляція тренінгового досвіду. Уявлення про оцінку ефективності та ефекти СПТ, проблема оцінки ефективності. Ефекти СПТ: моніторинг успішності, система експрес-аналізу. Основні детермінанти успішності тренінгу. Величина групи. Активність учасників. Приріст знань і вдосконалення умінь як ефекти СПТ.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Тренінгова робота : теоретичний аспект												
Тема 1. Загальне уявлення про тренінг: історія виникнення СПТ.	6	2				4	6					6
Тема 2. Класифікація та основні види тренінгової роботи.	6	2				4	8	2				6
Тема 3. Класифікація та основні види	6		2			4	6					6

тренінгових груп.												
Тема 4. Особистість та професійна підготовка керівника тренінгової групи	6		2			4	6					6
Тема 5. Загальна характеристика групи тренінгу: структура і класифікація.	8		2			6	6					6
Разом за змістовим модулем 1	32	4	6			22	32	2				30
Змістовий модуль 2. Види, методи тренінгів.												
Тема 6. Основні методи соціально-психологічного тренінгу	6		2			4	6					6
Тема 7. Компоненти проведення тренінгу	6		2			4	6					6
Тема 8. Тренінг асертивності.	6		2			4	6					6
Тема 9. Тренінг комунікативності.	6		2			4	6					6
Тема 10. Відеотренінг.	6		2			4	6					6
Тема 11. Тренінг підготовки персоналу.	6		2			4	6					6
Тема 12. Тренінг особистісного зростання	6		2			4	8		2			6
Тема 13. Тренінг підвищення стресостійкості.	10		4			6	8		2			6
Тема 14. Закріплення змін, досягнутих у тренінгу	6		2			4	6					6
Разом за змістовим модулем 2	58		20			38	58		4			54
Усього годин	90	4	26			60	90	2	4			84

5. Теми семінарських/практичних занять

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Загальне уявлення про тренінг: історія виникнення СПТ.	-	
2	Класифікація та основні види тренінгової роботи.	-	
3	Класифікація та основні види тренінгових груп.	2	
4	Особистість та професійна підготовка керівника тренінгової групи	2	
5	Загальна характеристика групи тренінгу: структура і класифікація.	2	
6	Основні методи соціально-психологічного тренінгу	2	
7	Компоненти проведення тренінгу	2	
8	Тренінг асертивності.	2	
9	Тренінг комунікативності.	2	
10	Відеотренінг.	2	
11	Тренінг підготовки персоналу.	2	
12	Тренінг особистісного зростання	2	2
13	Тренінг підвищення стресостійкості.	4	2
14	Закріплення змін, досягнутих у тренінгу	2	
	Разом	26	4

1. Самостійна робота

Теми, що виносяться на самостійне опрацювання необхідно презентувати у вигляді усної доповіді (коротке повідомлення 5-7 хвилин) під час семінарського заняття (чи під час індивідуальної консультації з викладачем). В умовах дистанційного навчання завдання для самостійної роботи прикріплюються окремим документом в Інформаційно-освітньому середовищі (Moodle).

№ з/п	Назва теми	Форма	Кількість годин	
			Денна форма	Заочна форма
1	Загальне уявлення про тренінг: історія виникнення СПТ. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти	повідомлення	4	6
2	Класифікація та основні види тренінгової роботи.	презентація	4	6
3	Класифікація та основні види тренінгових груп.	таблиця	4	6
4	Особистість та професійна підготовка керівника тренінгової групи	презентація	4	6
5	Загальна характеристика групи тренінгу: структура і класифікація.	таблиця	6	6
6	Основні методи соціально-психологічного тренінгу	реферат	4	6

7	Компоненти проведення тренінгу	повідомлення	4	6
8	Тренінг асертивності.	програма	4	6
9	Тренінг комунікативності.	програма	4	6
10	Відеотренінг.	програма	4	6
11	Тренінг підготовки персоналу	презентація	4	6
12	Тренінг особистісного зростання	презентація	4	6
13	Тренінг підвищення стресостійкості	програма	6	6
14	Закріплення змін, досягнутих у тренінгу	повідомлення	4	6
	Разом		60	84

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ Денна форма

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання. Логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	1	2
2	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	0,5	
3	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	0,5	

Заочна форма

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання. Логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	5	10
2	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	3	
3	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	2	

2. Індивідуальні завдання

Виконати одне завдання на вибір (12 / 20 балів):

1. Дослідити особливості виникнення та становлення психологічних знань, теорій, напрямів тренінгової роботи в різні історичні періоди та представити характеристику різновидів тренінгової роботи в сучасних умовах та реаліях (наприклад у ситуації воєнного стану) :

- a) Тренінгові робота під час проведення психологічних консультацій;
- b) Тренінгові робота під час проведення корекційних заходів;
- c) Тренінгові робота під час проведення реабілітаційних заходів;
- d) Тренінгові робота з дорослими;
- e) Тренінгові робота з дітьми.

2. Взяти участь в науково-практичній конференції (написати статтю, тези, виступити з доповіддю).

**Критерії оцінювання індивідуального завдання
Денна форма**

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
12-11 балів	Всі частини пов'язані з метою і предметом дослідження	Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	Має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження	Характеристика викликає інтерес до теми дослідження, надає інформацію в логічній послідовності, завершується, змушуючи замислитись над ідеєю і темою дослідження
11-8 балів	Всі частини містять важливі твердження за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання висновків за темою дослідження	Має в основі декілька ключових положень, які не повністю розкривають тему дослідження	Починається із вступу, надає інформацію в певному порядку і завершується викладенням важливих моментів дослідження
7-5 бали	Основні частини містять важливі твердження за темою дослідження, але деякі фрагменти не мають відношення до теми	Деякі висновки є нелогічними і необґрунтованими	Має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією або позбавлені інформації	Має вступ і висновки, однак вони не спонукають замислитись над темою дослідження. Послідовність надання інформації не сприяє повністю розкрити тему дослідження
0-4 бал	Має тему, однак багато її частин не має відношення до теми дослідження	Висновки практично відсутні або є нелогічними	Не визначені ключові положення	Не містить вступу і висновків. Побудова не дає чіткого уявлення про тему дослідження

Заочна форма

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
20-18 балів	Всі частини пов'язані з метою і предметом дослідження	Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	Має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження	Характеристика викликає інтерес до теми дослідження, надає інформацію в логічній послідовності, завершується, змушуючи замислитись над ідеєю і темою дослідження
17-13 балів	Всі частини містять важливі твердження за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються з метою формулювання висновків за темою дослідження	Має в основі декілька ключових положень, які не повністю розкривають тему дослідження	Починається із вступу, надає інформацію в певному порядку і завершується викладенням

				важливих моментів дослідження
12-7 бали	Основні частини містять важливі твердження за темою дослідження, але деякі фрагменти не мають відношення до теми	Деякі висновки є нелогічними і необґрунтованими	Має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією або позбавлені інформації	Має вступ і висновки, однак вони не спонукають замислитись над темою дослідження. Послідовність надання інформації не сприяє повністю розкрити тему дослідження
0-6 бал	Має тему, однак багато її частин не має відношення до теми дослідження	Висновки практично відсутні або є нелогічними	Не визначені ключові положення	Не містить вступу і висновків. Побудова не дає чіткого уявлення про тему дослідження

9. Методи навчання

Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються із семінарськими заняттями, робочими зустрічами. Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій.

Методи навчання (МН):

- МН 2 – частково-пошуковий метод;
- МН 3 – репродуктивний метод;
- МН 4 – метод дискусії;
- МН 5 – складання структурно-логічної схеми;
- МН 6 – проблемне навчання.

10. Методи контролю

Формами контролю знань здобувачів є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю (у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквиуму) обирає лектор дисципліни. Після проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи.

Методи оцінювання (МО):

- МО 1 – усне опитування;
- МО 2 – письмове опитування;
- МО 3 – тестування;
- МО 4 – модульний контроль;
- МО 5 – підсумковий контроль.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання відповіді на занятті Денна форма

Кількість балів	Характеристика відповіді
3	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і

	будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
2	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
1	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
0	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не виконав завдання самостійної роботи.

Заочна форма

Кількість балів	Характеристика відповіді
10	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
9-7	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
6-3	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки,

	наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
0-2	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не виконав завдання самостійної роботи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Денна форма

Поточне тестування та самостійна робота															ІНДЗ	Сума
ЗМ1					ЗМ2											
1	2	3	4	5	МК 1	6	7	8	9	10	11	12	13	14	МК 2	
		3	3	3	14	3	3	3	3	3	3+2	3	3	3	14	
		+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+		
		2	2	2		2	2	2	2	2		2	2	2		
															12	100

Заочна форма

Поточне тестування та самостійна робота				ІНДЗ	Сума
ЗМ1		ЗМ2			
1	МК 1	2	МК 2		
10+10	20	10+10	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74		
60–68	задовільно	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Долинська Л.В. Особистісне професійне зростання: психологічні тренінги К.: Каравела, 2021. 560 с.
2. Кокун О. М. Практикум з формування стресостійкості військовослужбовців до раптових змін бойової обстановки. К.: Центр учбової літератури, 2023. 54 с.
3. Особистісно-професійне зростання: психологічні тренінги. Кол. авт.: О. О. Білінська, О. І. Василевська, О. М. Гриньова. К.: Каравела, 2017. 559 с.
4. Тренінгові технології навчання у практичній підготовці студентів (ділові та рольові ігри) За ред. Г.М. Азаренкової Львів: Новий світ–2000, 2022. 198 с.
5. Титаренко Т. М. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій. К.: Центр учбової літератури, 2023. 218 с.

Допоміжна

1. Практикум по спеціальності (тренінги): навчальний-методичний посібник / Уклад. Перепелюк Т.Д. Умань: ВПЦ «Візаві», 2023. 296 с.
2. Зливков В. Л., Лукомська С. О. Сучасні тренінгові технології розвитку особистості в освіті. Київ. 2022. 184 с. URL: <http://surl.li/fvnao>
3. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. Київ-Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с. URL:file:///C:/Users/ST1/Downloads/Zlyvkov_Lukomska.pdf
4. Федорчук В.М. Тренінг особистісного зростання : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 250 с. URL: <file:///C:/Users/ST1/Downloads/%D0%A2%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%BD%D0%B3%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0.pdf>
5. Ханецька Н. В. Тренінг професійної успішності психолога : теоретико-практичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Хмельницький, 2019.180 с.
6. Групові форми роботи в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (досвід упровадження) / [авт. кол. В. В. Байдик, Ю. С. Бондарук, Ю. П. Гопкало, Т. Б. Гніда, І. О. Корнієнко, Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко, Р. А. Мороз, І. І. Ткачук] ; заг. ред. В. Г. Панка, І. І. Ткачук. Київ : Ніка-Центр, 2020. 122 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/723324/1/posibnyk-grupoviformy.pdf>
7. Карамушка Л. М. Психологічні тренінги для підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій (реалізація технологічного підходу) : Навч. посібник. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. 144 с.
8. Ільків Н.В. Теорія та практика бізнес-тренінгів: Методичні вказівки та плани практичних занять з дисциплін гуманітарного циклу для студентів третього року навчання. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 32 с.
9. Афанасьєва Н. Є., Перелигіна Л. А. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу: Навчальний посібник. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/4053/1/%D0%9C%D0%A1%D0%9F%D0%A2%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
10. Основні положення щодо проведення тренінгів. URL: <https://osvita.ua/school/method/technol/598/>
11. Як скласти програму тренінгу? URL: http://www.auu.org.ua/media/publications/1114/files/Tr-3-_2020_02_04_13_11_11_259064.pdf

14. Інформаційні ресурси

1. Використання інформації, розміщеної на веб-сторінках: <https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=12887> – електронний курс ОК «Практикум по спеціальності (тренінги)»; <http://psyj.udpu.edu.ua/> - сайту Психологічного журналу; www.nduv.gov.ua - бібліотеки імені В.І.Вернадського; <https://lib.iitta.gov.ua/> - Електронної бібліотека НАПН України; <http://psychology-naes-ua.institute/info/253/> - бібліотеки ім. А.Ф. Залевської Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України; <http://psychology-naes-ua.institute/info/140/> - лабораторія психодіагностики та науково-психологічної інформації Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України; <http://psychology-naes-ua.institute/info/138/> - лабораторія особистості ім. П.Р. Чамати Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України;

<https://library.udpu.edu.ua/> - Електронної бібліотека УДПУ імені Павла Тичини;
<https://dspace.udpu.edu.ua/> - Електронний інституційний репозитарій УДПУ імені Павла Тичини.

2. Сайти з неформальної освіти:

<https://prometheus.org.ua/> - платформа Прометеус;

<https://www.ed-era.com/courses/> - студія онлайн-освіти EdEra;

<https://eduhub.in.ua> - Освітній Хаб - EduHub.in.ua

3. Podcast: History of Psychology Podcast Series

<http://www.yorku.ca/christo/podcasts/>